

Арт-технології у роботі з учнями

Анотація. У статті актуалізується питання використання арт-технологій у навчально-виховній роботі з учнями. Розглянуто сучасні види арт-технологій у роботі з дітьми різних вікових категорій. Запропоновано способи, якими вчителі можуть на основі використання арт-терапії створювати освітнє середовище, яке сприяє творчості та самовираженню особистості.

Ключові слова: арт-технології, освітнє середовище, учні.

Abstract. The article addresses the use of art technologies in educational and upbringing work with students. It examines modern types of art technologies in working with children of various age groups and proposes ways in which teachers can use art therapy to create an educational environment that fosters creativity and personal expression

Keywords: art technologies, educational environment, students.

У сучасному світі, де технології постійно розвиваються, реабілітаційна робота з учнями стає все більш інноваційною та ефективною завдяки застосуванню арт-технологій. Цей підхід поєднує мистецтво з сучасними технологіями для стимулювання фізичного, емоційного та психологічного розвитку учнів у навчальних та реабілітаційних закладах. Школа відіграє одну з основних ролей у здоровому емоційному розвитку дитини та підлітка, а також у його інтеграції в суспільство. Арт-терапія в шкільному контексті забезпечує проміжний простір, де емоційні та психологічні аспекти учнів впливають як на процес навчання, так і на поведінку та саморозвиток.

Однією з ключових переваг арт-технологій є їх здатність стимулювати творчий потенціал учнів. Завдяки використанню різноманітних мистецьких матеріалів та програмного забезпечення діти мають можливість експериментувати, відкривати нові техніки та виражати свої емоції у безпечній та підтримуючій атмосфері [1].

Метою статті є аналіз арт-технологій, які ефективно можна використовувати у роботі з учнями.

Арт-терапія володіє широким спектром переваг, вона сприяє розвиненню емоційного вираження, підвищенню уважності та релаксації/ Арт-терапія може бути цінним доповненням до класно-урочної системи допомагаючи учням виражати себе, будувати стосунки та розвивати важливі життєві навички. Інструменти, які використовуються в арт-терапії, можна застосовувати в класі різними способами для підтримки емоційного та соціального розвитку учнів. Шкільна арт-терапія розширяє доступність для дітей із низьким соціально-економічним становищем.

Впровадження методів терапевтичного мистецтва в освітній простір спрямоване на вирішення різноманітних проблем, з якими зіштовхуються діти в умовах сьогодення, такі як стрес, тривога, депресія, травма, горе та поведінкові проблеми. Вирішуючи ці проблеми за допомогою творчого самовираження, учні отримують відчуття контролю, розширення можливостей і стійкості [3]. Сьогодні є безліч різновидів цього методу [2]: танцювальна терапія; терапія образотворчої діяльністю; казкотерапія; музикотерапія; лялькотерапія; робота із пластичними матеріалами – ліплення, скульптура; гончарство; пісочна терапія; мандалотерапія; фототерапія; анімаційна терапія тощо. Це далеко не повний перелік видів, він постійно вдосконалюється і доповнюється новими елементами.

Є кілька способів, якими вчителі можуть на основі використання арт-терапії створювати освітнє середовища, яке сприяє творчості та самовираженню особистості. Розглянемо їх детальніше.

«Намалюйте та поділіться». Учням пропонується намалювати щось, що відображає їхній поточний емоційний стан. Потім вони діляться своїми малюнками з невеликою групою та обговорюють свої почуття та те, як твір їх представляє. Це може бути потужним способом для учнів виразити себе безпечним, невербальним способом і зрозуміти свої емоції.

«Емоційний колаж». Учням дають набір малюнків або зображень із журналів, газет чи онлайн-джерел і просять створити колаж, який представлятиме їхній поточний емоційний стан. Це може бути ефективним способом для студентів досліджувати та виражати свої почуття, а також його можна використовувати як спосіб почати розмову про емоції та емоційну регуляцію.

«Розфарбовування». Розмальовування може бути розслаблюючим і медитативним заняттям. Учням можна дати книжки-розмальовки та заохочувати їх уважно розфарбовувати, зосереджуючись на теперішньому моменті та відчуттях від розфарбовування.

Таким чином, створення безпечного освітнього простору без засуджень дозволяє учням вільно виражати себе через мистецтво, не боячись критики чи засудження. Техніки арт-терапії можна використовувати, щоб спонукати учнів виражати свої думки та почуття за допомогою творчого вираження. Досліджуючи свої емоції через мистецтво, учні краще розуміють себе та свій досвід.

Список використаних джерел:

1. Кудря О., Орлова Н. Арт-терапевтичний ефект майстер-класів із прикладних видів творчості: з досвіду роботи з дітьми із тимчасово переселених сімей в умовах війни. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку» (27 травня 2022 р.) / за заг. ред. Д. Е. Кільдерова. Київ, 2022. С. 91-96

2. Павловський Ю. В., Лузгінов О. В. Арт-терапевтичні техніки як засіб підвищення навчальної мотивації учнів. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. № 3 (9). С. 464–473.

3. Петрашук О. О. Арт-терапія як засіб формування психологічної стійкості у дітей молодшого шкільного віку. Наукова думка сучасності і майбутнього. 2019. Вип. 29. С. 29– 34